

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

PROJEKT

ZESPOŁU SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 8 W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM

Rok szkolny 2017/2018

***„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem
- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więc poprzez
wszystko co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi,
ale i dla drugich.”
Jan Paweł II***

I.	PODSTAWY PRAWNE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO	4
II.	WPROWADZENIE.....	6
III.	MISJA SZKOŁY	8
IV.	SYLWETKA ABSOLWENTA.....	8
V.	DIAGNOZA PROBLEMÓW WYCHOWAWCZYCH	10
VI.	CELE I ZAŁOŻENIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO 13	
VII.	STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH.....	17
VIII.	KALENDARZ UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH W ROKU SZKOLNYM 2017/2018	22
IX.	PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROŻENIA MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ I PRZESTĘPCZOŚCIĄ.....	24
	WEWNĄTRZSZKOLNA STRATEGIA PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.....	25
	WEWNĄTRZSZKOLNA STRATEGIA PRZECIWDZIAŁANIA ALKOHOLIZMOWI I UZALEŻNIENIU OD TYTONIU.....	30
	WEWNĄTRZSZKOLNA STRATEGIA PRZECIWDZIAŁANIA AGRESJI I PRZEMOCY W SZKOLE	32
	SYSTEM WSPARCIA WYCHOWAWCZO – DYDAKTYCZNEGO DLA UCZNIÓW.....	34
	PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRADZIEŻY NA TERENIE SZKOŁY.	35
	ZASADY BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z INTERNETU W SYTUACJACH ZAGROŻENIA UZALEŻNIENIEM OD KOMPUTERA.	39
X.	Zakres działań w obszarach wychowawczych.....	42
XI.	ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO	56

I. PODSTAWY PRAWNE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Europejska Karta Praw Człowieka.
- Statut ZSP nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim.
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013 poz. 532)
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 10, poz.96).

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz.228 z p. zm. – tekst jednolity Dz. z 2002 r. nr 11 poz.109 z \ oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą \.
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji \ Dz. U. Nr 30 poz.179 z p. zm.\
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 875).
- Ustawa z dnia 04 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2012, poz.1356).
- Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. (Dz.U.2016poz.1331).

II. WPROWADZENIE

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 8 jest dokumentem, który stanowi kompleksowy opis treści i działań o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Program ten jest spójny ze statutem szkoły, wewnątrzszkolnym systemem oceniania, szkolnymi programami nauczania oraz uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Celem realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego jest zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym uczniów oraz wspieranie w rozwoju intelektualnej, psychicznej, społecznej, estetycznej, moralnej i duchowej osobowości ucznia, przygotowanie go do dojrzałego życia w demokratycznym państwie, pełnienia określonych ról w społeczeństwie, do bycia człowiekiem uczciwym, potrafiącym żyć z innymi i dla innych.

Szkoła chce kształtować w młodym człowieku poczucie takich wartości jak poszanowanie człowieka, poszanowanie tradycji i kultury narodowej, miłości do ojczyzny, ale również tolerancji i otwartości na kulturę innych krajów, przestrzeganie prawa, szacunku do nauki i pracy, które powinno opierać się na pobudzaniu wrażliwości na ludzką krzywdę, na wyzwalaniu chęci niesienia pomocy bliźnim i życzliwości względem drugiego człowieka.

W swojej pracy dążymy do tego, aby uczniowie rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie takich wartości jak prawda, dobro i piękno na świecie, stawali się samodzielni w dążeniu do nich, ale jednocześnie nauczyli się godzić dążenie do własnego dobra i szczęścia z dobrem i szczęściem innych, odpowiedzialności za siebie z odpowiedzialnością za innych.

Ucząc się szacunku dla dobra wspólnego, powinni przygotowywać się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i państwie, w duchu kultywowania i przekazywania dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych.

Zmierzamy do tego, aby uczniowie kształtowali w sobie postawę dialogu i tolerancji polegającą na umiejętności słuchania i rozumienia innych oraz akceptacji ich przekonań, aby mieli świadomość życiowej użyteczności, zarówno wszystkich przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na etapie szkoły ponadgimnazjalnej. Zabiegamy o to, aby uczniowie dążyli na drodze rzetelnej i uczciwej pracy do osiągnięcia wszystkich celów życiowych i ważnych wartości dla odnalezienia własnego miejsca na świecie. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest także kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Program ten jest także odpowiedzią na realne zagrożenia, które występują w środowisku rodzinnym, lokalnym i szkolnym.

Zawarte w nim treści mają na celu ukierunkowanie ucznia w jego dążeniach, pomoc w zbudowaniu właściwej hierarchii wartości, naukę umiejętnego realizowania własnych potrzeb z poszanowaniem drugiego człowieka oraz szeroko rozumianą promocję zdrowego stylu życia.

Profil naszej szkoły- także techniczny, sytuacja ekonomiczno- gospodarcza naszego regionu powodują, że do działalności wychowawczej szkoły włączamy szeroko pojęte poradnictwo zawodowe i orientację zawodową. Absolwent powinien być bowiem wyposażony w umiejętność poruszania się po rynku pracy, musi być przygotowany do samokształcenia, samowychowania, czyli do kształcenia ustawicznego, posiadać umiejętności interpersonalne.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- odpowiedzialność za efekty realizacji programu,

Program opracowany został na podstawie diagnozy obszarów problemowych szkoły. Jest programem otwartym, którego treści ulegać będą zmianie, w zależności od zdiagnozowanych, bieżących potrzeb społeczności szkolnej.

Działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły mają charakter wspierający rodziców/opiekunów prawnych w procesie wychowywania swoich dzieci. Istotą tych działań jest współpraca całej społeczności szkolnej, oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów, ale także wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest tu jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Program realizowany jest przez dyrekcję szkoły, wszystkich nauczycieli, pedagoga szkolnego, pielęgniarkę szkolną w ramach zajęć, edukacyjnych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

III. MISJA SZKOŁY

Bezpieczna i przyjazna szkoła jest drogą do:

- rozbudzania patriotyzmu i tolerancji dla odmienności,
- zdobywania rzetelnej wiedzy o sobie, o innych ludziach i świecie,
- budowania u uczniów poczucia własnej wartości, poznania i wykorzystania własnych możliwości fizycznych i intelektualnych,
- kształcenia samodzielności i aktywności życiowej uczniów,
- wychowania w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata,
- Zapewnienia pełnego rozwoju osobowości uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym,
- Zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom;
- Kształtowania właściwych postaw etycznych, uczenia wzajemnego szacunku i uczciwości jako postaw życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,
- uczenia a także budowania pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji.
- przeciwdziałania pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowania postawy odpowiedzialności za siebie i innych.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem naszej szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Absolwent ZSP nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim kończący szkołę, posiada następujące cechy:

Zna i rozumie:

- cel nauki szkolnej, sens pracy i wysiłku,
- istotę i metody samokształcenia,
- potrzebę nauki,
- istotę odpowiedzialności i zasady moralne,
- zasady demokracji i prawa,
- istotę tolerancji,
- zasady kultury i dobrych obyczajów,
- zagrożenia cywilizacyjne,
- problemy ekologiczne,
- historię i kulturę narodu, regionu, państwa,

- cele i istotę oddziaływań profilaktycznych,
- istotę przygotowania do życia rodzinnego i społecznego.

Posiada umiejętności:

1. Poznawcze:

- przygotowanie i motywację do dalszego kształcenia.

2. Komunikacyjne:

- sprawnego posługiwania się językiem ojczystym w mowie i piśmie z dbałością o jego czystość,
- efektywnego komunikowania się w zespole,
- uważnego słuchania i dyskusowania,
- posługiwania się językami obcymi,
- posługiwania się technologią komputerową.

3. Uczenia się :

- korzystania z różnych źródeł wiedzy i informacji,
- przygotowania się do sprawdzianów i egzaminów,
- Samokształcenia w zakresie różnych dyscyplin wiedzy.

4. Praktyczne:

- zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zna zasady, metody i sposoby dbania i troski o własne zdrowie i samopoczucie.

5. Społeczne:

- organizowania pracy własnej,
- pracy w grupie, w zespole,
- korzystania z ofert kulturalnych,
- włączania się do akcji społecznych na rzecz niesienia pomocy innym,
- zna ogólne zasady prawa, Konstytucję RP i zasady demokracji.

Absolwent naszej szkoły jest:

- wyposażony w system wartości, którego istotnym elementem jest szacunek dla siebie i drugiego człowieka, umiłowanie Ojczyzny, poczucie tożsamości narodowej z otwarciem się na inne kraje, tolerancja dla odmiennych poglądów, wyznań i kultur,
- przekonany o sensie własnego życia i życia innych,
- przygotowany do świadomego i odpowiedzialnego podejmowania decyzji,
- przygotowany do zgodnego współżycia w zespole, grupie, w warunkach demokracji,
- przygotowany do nieustannego doskonalenia i kształtowania charakteru,
- przekonany, że jedynie praca pozwala realizować wyznaczone cele życiowe,
- przekonany, że dobre zachowanie to podstawa kultury osobistej każdego człowieka.

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,

V. DIAGNOZA PROBLEMÓW WYCHOWAWCZYCH

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów młodzieży występujących w środowisku szkolnym, na podstawie której dokonano **oceny czynników ryzyka i czynników chroniących**.

Diagnoza została oparta na:

- wnioskach z obserwacji nauczycieli, pedagoga szkolnego i innych pracowników szkoły,
- analizie dokumentacji pedagoga szkolnego i wychowawców klas,
- wnioskach i analizie z pracy zespołów wychowawczych i zadaniowych
- ewaluacji programu wychowawczego i profilaktyki szkoły realizowanego w poprzednim roku szkolnym.
- ewaluacji systemu kontroli frekwencji,
- badaniach ankietowych – wśród uczniów i nauczycieli;
- analizie potrzeb i sytuacji problemowych uczniów,
- wnioskach z rozmów z uczniami, nauczycielami oraz pracownikami administracji i obsługi, oraz rodzicami i opiekunami prawnymi uczniów.
- wynikach ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej z poprzedniego roku szkolnego.

Zwrócono także uwagę na najczęściej pojawiające się problemy opiekuńczo-wychowawcze w naszym rejonie, sytuację demograficzno- ekonomiczną oraz potrzeby uczniów i ich rodzin.

CZYNNIKI RYZYKA :

Przez **czynniki ryzyka** należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Czynniki ryzyka to wszystkie elementy (warunki środowiska, sytuacje, cechy i zmienne indywidualne) zwiększające ryzyko wystąpienia zachowań problemowych (stanowiących 1

zagrożenie dla prawidłowego rozwoju lub funkcjonowania społecznego) i związanych z nimi szkód.

Dokonana analiza czynników ryzyka wykazała, że:

- w niektórych klasach zauważono problemy adaptacyjne uczniów nowoprzyjętych do szkoły oraz problemy z integracją rówieśniczą,
- zdarzają się konflikty pomiędzy uczniami oraz przypadki przemocy i agresji rówieśniczej,
- odnotowano przypadki uczniów, którzy mają problem z komunikacją oraz z przestrzeganiem zasad kultury osobistej,
- zwiększa się także liczba uczniów mających różnego rodzaju problemy, wynikające z braku wsparcia, zainteresowania, akceptacji i pomocy ze strony rodziców w funkcjonowaniu dziecka w środowisku,
- niepowodzenia szkolne - rośnie liczba uczniów mających trudności w nauce oraz uczniów nie posiadających umiejętności efektywnego uczenia się i nie mających ostatecznej motywacji do pogłębiania wiedzy (niskie wyniki w nauce, drugoroczność),
- rośnie także liczba uczniów mających trudności z wyborem dalszej drogi kształcenia na wyższym szczeblu, bądź dalszej drogi życiowej,
- pojawia się problem dużej absencji i zjawisko wagarów oraz niskiej motywacji do nauki i podejmowania aktywności na terenie szkoły,
- incydentalnie pojawia się problem odpowiedzialności za otoczenie i estetykę w szkole (gł. niszczenie ławek szkolnych, napisy w toaletach szkolnych),
- sporadycznie pojawia się problem odrzucenia przez rówieśników lub izolacja w klasie oraz słaba więź ze szkołą,
- podejmowane są przez uczniów zachowania ryzykowne – tj.: incydentalnie problem z używaniem substancji psychoaktywnych, spożywanie alkoholu, a także palenie papierosów i zażywanie leków niezgodnych z przeznaczeniem,
- trudna sytuacja materialna uczniów i ich rodzin (ubóstwo, bezrobocie, emigracja rodziców za pracą „ eurosieroty”),

CZYNNIKI CHRONIĄCE:

Przez **czynniki chroniące** należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

Czynniki chroniące to wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka, a więc zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań problemowych.

Analiza czynników chroniących wykazała, że:

- w szkole panuje pozytywny, przyjazny uczniowi klimat,
- funkcjonuje motywowanie do osiągania jak najlepszych wyników w nauce oraz zapobieganie niepowodzeniom szkolnym,
- wielu uczniów wykazuje silną więź emocjonalną z rodzicami,
- uczniowie interesuje się nauką szkolną, jak również mają wiele zainteresowań pozaszkolnych (udzielają się m.in. w wielu kołach zainteresowań, pracują na rzecz szkoły, udzielają się w Samorządzie Uczniowskim),
- w szkole widoczne są prospołeczne zachowania młodzieży, poprzez niesienie pomocy potrzebującym (pomoc koleżeńska, wolontariat),
- uczniowie w większości są pod stałą opieką kompetentnych rodziców/opiekunów prawnych, którzy monitorują czas spędzany przez dziecko, oraz interesują się ich edukacją,
- w szkole pielęgnowane są tradycje rodzinne, świąteczne, religijne,
- uczniowie rozwijają zainteresowania poprzez udział w różnorodnych formach zajęć pozalekcyjnych,
- przestrzegane są prawa, normy, wartości i autorytety społeczne i moralne,
- uczniowie uczęszczają na lekcje religii /etyki w szkole,
- w szkole stwarzane są okazje do przeżywania sukcesów oraz rozpoznawania własnych osiągnięć i swoich mocnych stron. Młodzież reprezentuje szkołę w wielu dziedzinach, zarówno na polu naukowym, kulturalnym jak i sportowym,
- uczniom szczególnie słabszym udzielane jest wsparcie, które umożliwia uzyskanie pozytywnych wyników w nauce i promocję do klasy programowo wyższej,
- uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej udzielane jest wsparcie materialne,
- młodzież czuje się w szkole bezpiecznie, realizowane w szkole programy profilaktyczne uznawane są jako skuteczne,
- w szkole organizowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów i ich rodziców,
- w szkole skutecznie realizowane są strategie przeciwdziałania wszelkim formom uzależnienia od środków odurzających, alkoholu i wyrobów tytoniowych (m.in. przeprowadzane są testy na obecność narkotyków),
- szkoła skutecznie realizuje programy przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole, procedury postępowania w przypadku kradzieży przez uczniów na terenie szkoły,
- nasza szkoła nie należy do największych szkół w powiecie tomaszowskim, co powoduje, że uczniowie nie pozostają anonimowi,

- szkoła permanentnie dostosowuje się do zmieniającej się rzeczywistości, co widoczne jest w ciągłym modyfikowaniu oferty edukacyjnej i proponowaniu uczniom nowych – innowacyjnych kierunków.

Szkoła systematycznie monitoruje sytuację wychowawczą i profilaktyczną oraz reaguje na rzeczywiste problemy występujące w społeczności szkolnej. Na bieżąco diagnozuje przyczyny, podejmując działania zmierzające do zniwelowania ich występowania.

VI. CELE I ZAŁOŻENIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Celem programu wychowawczo – profilaktycznego ZSP nr 8 jest zapewnienie uczniom wszechstronnego rozwoju osobowości poprzez stworzenie środowiska bezpiecznego, wolnego od wszelkich środków zmieniających świadomość, zapewniającego w sytuacjach kryzysowych pomoc psychologiczną – pedagogiczną oraz pomoc wszystkich innych placówek wspierających rodzinę, zarówno dla ucznia jak i jego rodziców/opiekunów prawnych.

Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,

- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności uczniów i ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią, przeciwdziałania przemocy i agresji w szkole, przeciwdziałania popełnianiu kradzieży przez uczniów na terenie szkoły.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- 2) wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na niebezpieczeństwo zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- pomoc potrzebującym (wolontariat)
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy (także przemocy w rodzinie), agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

VII. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze Statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,

- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele i inni pracownicy szkoły:

- wszyscy pracownicy szkoły kierują się dobrem ucznia,
- zadaniem każdego pracownika szkoły jest czuwanie nad bezpieczeństwem i zdrowiem uczniów w czasie ich pobytu na terenie szkoły (podczas lekcji i przerw) oraz w czasie zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę (wycieczki, rajdy,, ogniska itp.),
- obowiązkiem każdego pracownika szkoły jest każdorazowe reagowanie na dostrzeżone dobre i złe zachowanie w szkole, jak i poza nią; pozytywne czyny i zachowania uczniów winny być promowane zgodnie z zapisami prawa szkolnego; zastrzeżenia do zachowania uczniów pracownicy mają obowiązek zgłaszać wychowawcy klasy ucznia a podczas jego nieobecności pedagogowi szkolnemu lub dyrekcji szkoły,
- wszyscy pracownicy mają obowiązek zdecydowanego reagowania na przejawy przemocy i agresji ze strony uczniów w stosunku do innych uczniów jak i wszystkich pracowników szkoły,
- wszyscy pracownicy szkoły w sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole i na jej terenie osób obcych, mają również obowiązek ścisłej współpracy z Policją, Strażą Miejską w razie zaistniałej potrzeby,
- nauczyciele zachowują neutralność polityczną w pracy dydaktycznej i wychowawczej;
- wszyscy nauczyciele wprowadzają w proces swojego przedmiotu elementy Programu Wychowawczo- Profilaktycznego Szkoły,
- nauczyciele współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań wychowawczych np. wycieczek, imprez klasowych, szkolnych itp.,
- informują na bieżąco wychowawcę klasy o postępach uczniów w nauce i zachowaniu;
- uczestniczą w imprezach ogólnoszkolnych,
- wspierają pracę uczniów uzdolnionych, przygotowują do konkursów, olimpiad i zawodów,
- udzielają pomocy uczniom słabym w danym przedmiocie,
- prowadzą konsultacje dla uczniów i rodziców wg określonego harmonogramu.

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawca klasy:

- diagnozuje sytuację wychowawczą w klasie, rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów, sytuację rodzinną, wychowawczą swoich uczniów i informuje pedagoga szkolnego oraz uczących nauczycieli o trudnych przypadkach i problemach w tym zakresie,
- działa na rzecz integracji zespołu klasowego i podejmuje systematyczne działania zmierzające do wytworzenia atmosfery zaufania,
- uczestniczy we wszystkich sytuacjach ważnych dla klasy ujętych w planie wychowawczym,
- kieruje klasowymi wycieczkami,
- w miarę potrzeby, po uzyskaniu pisemnej zgody rodziców ucznia, odwiedza wychowanka w jego miejscu zamieszkania,
- czuwa nad postępami w nauce i frekwencją ucznia, jest w stałym kontakcie z rodzicami i stara się rozpoznać środowisko rówieśnicze wychowanka,
- jest zobowiązany opiniować skierowania uczniów z trudnościami w nauce do poradni psychologiczno-pedagogicznej na badania specjalistyczne,
- czuwa nad wynikami pracy swoich wychowanków i reaguje w przypadku nie realizowania przez uczących nauczycieli zaleceń i orzeczeń specjalistów,
- dąży do rozwiązywania problemów klasowych we współpracy z pedagogiem szkolnym,

- organizuje i prowadzi klasowe zebrania rodziców oraz prowadzi rozmowy indywidualne z rodzicami uczniów,
- prawidłowo i systematycznie prowadzi dokumentację klasową,
- ma obowiązek corocznego zapoznawania rodziców, podczas pierwszego spotkania, z obowiązującym prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi tradycjami i zwyczajami szkoły,
- prowadzi lekcje wychowawcze zgodnie z zatwierdzonym planem pracy wychowawcy klasowego,
- przygotowuje sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- jest członkiem zespołu wychowawców i wykonuje zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- ocenia zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracuje z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspiera uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznaje oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dba o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmuje działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracuje z Sądem, Policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmuje działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,

- inne, wynikające z potrzeb szkoły.

6. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów (w celu określenia ich mocnych stron, predyspozycji, uzdolnień, zainteresowań oraz przyczyn niepowodzeń szkolnych),
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebujących szczególnej opieki wychowawczej lub stałej opieki,
- organizuje różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- inicjuje i prowadzi działania interwencyjne i mediacyjne wśród uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

7. Rodzice/Prawni opiekunowie:

współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,

uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,

uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę, indywidualnych konsultacjach z wychowawcami klas, nauczycielami, pedagogiem szkolnym, pielęgniarką szkolną, gdzie w atmosferze życzliwości mogą uzyskać rzetelną informację na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w szkole,

współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,

dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,

klasowe Rady Rodziców reprezentują opinie wszystkich rodziców w Radzie Rodziców;

Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły,

uczestniczą w wycieczkach szkolnych i imprezach kulturalnych organizowanych przez szkołę,

uczciwie i rzetelnie informują wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na zajęciach.

8. Samorząd uczniowski

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej, zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VIII. KALENDARZ UROCZYŚĆ SZKOLNYCH W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

Szkoła kultywuje tradycje związane z osobą dowódcy 45 pułku piechoty Strzelców Kresowych. Sztandar szkoły nawiązuje do tradycji pułkowej i historii 45 pp, który podczas kampanii wrześniowej walczył w obronie Tomaszowa Mazowieckiego. Na terenie szkoły znajduje się obelisk poświęcony pułkownikowi Stanisławowi Hajnowskiemu, który zginął broniąc miasta przed wojskami niemieckimi.

W procesie wychowawczym podtrzymywane jest poczucie tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej. Kultywowane są tradycje narodowe, europejskie i religijne. Wychowanie odbywa się w duchu tolerancji wyznaniowej. Szkoła organizuje i bierze aktywny udział w imprezach o charakterze rocznicowym i patriotycznym, zgodnie z kalendarzem imprez stałych:

Imprezy szkolne	Terminy	Treści wychowawcze	Organizatorzy
Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego	Zgodnie z Kalendarzem Roku Szkolnego	- umiejętności organizacyjne - odpowiedzialność za powierzone zadania	Dyrekcja, Samorząd Uczniowski
DZIEŃ PATRONA - ślubowanie uczniów klas pierwszych oraz obchody rocznicy wybuchu II wojny światowej	wrzesień	- poznawanie tradycji szkoły - tworzymy obrzędowość szkoły - udział uczniów I klas w miejsko-powiatowych uroczystościach patriotycznych	Dyrekcja, Samorząd Uczniowski, Wychowawcy Klas
„Sprzątanie	wrzesień	- dbałość o czystość środowiska	Nauczyciel

Świata”		naturalnego, - propagowanie ekologicznego stylu życia	biologii
Dzień Komisji Edukacji Narodowej	14 października	- działania na rzecz tworzenia w szkole wspólnoty nauczycieli i uczniów - umiejętności organizacyjne i umiejętności artystyczne	Samorząd Uczniowski
Dzień Niepodległości	11 listopada	- kultywowanie tradycji odzyskania przez Polskę niepodległości, - udział w uroczystościach patriotycznych na terenie miasta, - tematyczne gazetki ścienne, akademia, audycja radiowa	Nauczyciele historii, Samorząd Uczniowski, opiekun radiowęzła
Spotkania wigilijne	grudzień	- tradycje i symbolika Świąt Bożego Narodzenia - szacunek dla obrzędowości i kultury narodowej i regionalnej	wychowawcy klas, zespoły klasowe
Imprezy klasowe i ogólnoszkolne: - studniówki - wycieczki - wyjazdy do teatru, kina	Według Harmonogramu Imprez Ogólnoszkolnych	- zwyczaje szkoły, podtrzymywanie tradycji - umiejętności pracy w zespołach - planowanie i realizowanie zaplanowanych zadań - odpowiedzialność, dojrzałość - ocena pracy zespołu - współpraca z rodzicami	samorządy klasowe, Rada Rodziców, wychowawcy klas
Uroczystości i apele szkolne: - rocznicowe - tematyczne	według potrzeb	- zaangażowanie w przygotowanie apelu - pomysłowość i rozwój zdolności artystycznych - szacunek dla symboli narodowych	biblioteka szkolna, samorządy klasowe
Rekolekcje Wielkopostne	marzec kwiecień	- tradycje i symbolika Świąt Wielkanocnych	księża, katecheci, wychowawcy klas
Pożegnanie	kwiecień	- umiejętności artystyczne	Dyrekcja Szkoły,

absolwentów		- dbałość o staranność i uroczysty charakter imprezy	Samorząd Uczniowski, wychowawcy klas
Uroczyste zakończenie roku szkolnego	według kalendarza roku szkolnego	- znaczenie oceny w życiu ucznia i dorosłego człowieka - funkcjonowanie w praktyce systemu kar i nagród - umiejętności oceny pracy własnej i zespołu	Dyrekcja Szkoły, wychowawcy klas, Samorząd Uczniowski

IX. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROŻENIA MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ I PRZESTĘPCZOŚCIĄ

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim realizowany jest program profilaktyczno – resocjalizujący, którego celem jest zapewnienie uczniom wszechstronnego rozwoju, poprzez stworzenie środowiska bezpiecznego, wolnego od wszelkich środków zmieniających świadomość, zapewniającego w sytuacjach kryzysowych pomoc psychologiczno – pedagogiczną oraz wszystkich innych placówek wspierających rodzinę zarówno dla ucznia jak i jego rodziców/opiekunów prawnych. Program ten został utworzony we współpracy z rodzicami i wynika z troski o zdrowie i prawidłowy rozwój uczniów.

Wszelkie informacje o programie i sposobach działania w jego ramach uczniowie oraz ich rodzice uzyskują przed podjęciem nauki w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim. Informacje te będą przekazywane w informatorach o szkole oraz na wszelkich spotkaniach z uczniami i ich rodzicami/opiekunami prawnymi.

WEWNĄTRZSZKOLNA STRATEGIA PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

§ 1

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim, zwanym dalej Zespołem obowiązuje całkowity zakaz posiadania, udostępniania i sprzedaży oraz używania środków odurzających i psychotropowych, zwanych dalej narkotykami, na terenie szkoły oraz podczas zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, organizowanych przez Zespół.

§ 2

Zakaz dotyczy wszystkich osób przebywających na terenie szkolnym oraz wszystkich uczestników zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, organizowanych przez szkołę.

§ 3

W Zespole obowiązują konsekwencje łamania zakazu wymienionego w §2 oraz zasady informowania policji w przypadku posiadania, udostępniania, sprzedaży lub używania narkotyków przez uczniów, pracowników Zespołu, innych osób obcych na terenie Zespołu.

§ 4

Cała społeczność szkoły tj. Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski oraz wszyscy pozostali pracownicy Zespołu przeciwdziałają zjawisku narkomanii. Ponadto:

1. W Zespole powołuje się Zespół Konsultacyjny w skład, którego wchodzi : przedstawiciele Rady Pedagogicznej, w tym pedagog szkolny oraz pielęgniarka szkolna.
2. W zakres działań Zespołu Konsultacyjnego wchodzi:
  - a. rozwiązywanie bieżących problemów w zakresie przeciwdziałania narkomanii i udzielanie indywidualnej pomocy,
  - b. prowadzenie interwencji w sprawach uzależnienia i zagrożenia uzależnieniem od narkotyków,
  - c. organizowanie zajęć profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
  - d. organizowanie środowiska wychowawczego dla uczniów zagrożonych uzależnieniem, we współdziałaniu z rodzicami, opiekunami i instytucjami państwowymi oraz organizacjami społecznymi, zwłaszcza zajmującymi się zapobieganiem narkomanii.

§ 5

Zespół zastrzega sobie, w ramach profilaktyki narkomanii, prawo do przeprowadzania badań mogących stwierdzić obecność narkotyku w organizmie w sytuacji podejrzenia o występowanie tego zjawiska. Badania te będą prowadzone w oparciu o istniejące testy wykrywające narkotyki w moczu. Na badania te rodzice/prawni opiekunowie ucznia wyrażają zgodę na pierwszym spotkaniu z wychowawcą. Zgoda na przeprowadzanie badań obowiązuje do końca pobytu ucznia w szkole. Szkoła zobowiązuje się do zapewnienia właściwych warunków w trakcie badań. Badaniu podlegają losowo wybrani uczniowie lub w przypadku uzasadnionego podejrzenia zażywania narkotyków przez ucznia. Badania na obecność narkotyku w organizmie stanowią podstawę do stwierdzenia faktu używania narkotyków i zastosowania działań zawartych w §7, §8 i §9.

§ 6

1. W przypadku posiadania przez ucznia narkotyków na terenie szkoły:
  - a) zabezpiecza się dowody przy świadkach,
  - b) Dyrekcja Zespołu natychmiast wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
  - c) Dyrekcja Zespołu wzywa Policję w celu udowodnienia posiadania narkotyków i ich zabezpieczenia,
  - d) w przypadku stwierdzenia przez Policję posiadania przez ucznia narkotyków zostaje on obligatoryjnie poddany badaniom testowym, o których mowa w §6,
  - e) Dyrekcja Zespołu udziela pisemnej nagany w obecności wychowawcy i rodziców/prawnych opiekunów ucznia,
  - f) Zespół Konsultacyjny umożliwia kontakt ze specjalistą ds. przeciwdziałania narkomanii, który rodzice winni są udokumentować składając stosowne zaświadczenie Dyrekcji Zespołu w terminie określonym przez Zespół Konsultacyjny,
  - g) w przypadku niespełnienia 1
  - h) Dyrekcja Zespołu, w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi, kieruje ucznia do instytucji zajmującej się pomocą specjalistyczną w profilaktyce uzależnień w celu odbycia konsultacji specjalistycznych,
2. W przypadku posiadania przez ucznia narkotyków podczas wszystkich zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, organizowanych przez Zespół:
  - a) zabezpiecza się dowody przy świadkach,
  - b) Kierownik, organizator zajęć, w trybie natychmiastowym, informuje Dyrekcję Zespołu, która wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
  - c) Kierownik, organizator zajęć, wzywa miejscową Policję w celu udowodnienia posiadania narkotyków i ich zabezpieczenia,
  - d) w przypadku stwierdzenia przez Policję posiadania przez ucznia narkotyków, zostaje on obligatoryjnie poddany badaniom testowym, o których mowa w § 6,

- e) Dyrekcja Zespołu udziela pisemnej nagany w obecności wychowawcy i rodziców/prawnych opiekunów ucznia,
- f) Zespół Konsultacyjny umożliwia kontakt ze specjalistą ds. przeciwdziałania narkomanii, który rodzice winni są udokumentować składając stosowne zaświadczenie Dyrekcji Zespołu w terminie określonym przez Zespół Konsultacyjny,
- g) w przypadku niespełnienia 2f) Dyrekcja Zespołu, w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi, kieruje ucznia do instytucji zajmującej się pomocą specjalistyczną w profilaktyce uzależnień w celu odbycia konsultacji specjalistycznych,

§ 7

Dla Zespołu dowodem świadczącym o używaniu narkotyków jest pozytywny wynik testu, o którym mowa w §6.

1. W przypadku używania przez ucznia narkotyków na terenie szkoły:
  - a. Dyrekcja Zespołu wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
  - b. Dyrekcja wzywa się pogotowie i policję,
  - c. Dyrektor Zespołu udziela uczniowi nagany w formie pisemnej w obecności wychowawcy i rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
  - d. Zespół Konsultacyjny umożliwia kontakt ze specjalistą ds. przeciwdziałania narkomanii, który rodzice winni są udokumentować, składając stosowne zaświadczenie Dyrekcji Zespołu w terminie określonym przez Zespół Konsultacyjny,
  - e. w przypadku niespełnienia 1d) Dyrekcja Zespołu, w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi, kieruje ucznia do instytucji zajmującej się pomocą specjalistyczną w profilaktyce uzależnień, w celu odbycia konsultacji specjalistycznych,
  - f. w zależności od opinii wydanej przez specjalistę ds. przeciwdziałania narkomanii, uczeń zobowiązany jest do podjęcia terapii lub leczenia, bądź konsultacji z psychologiem,
  - g. w przypadku niepodjęcia przez ucznia nieletniego terapii lub leczenia zaleconego przez specjalistę ds. przeciwdziałania narkomanii, Zespół Konsultacyjny kieruje wniosek do właściwego wydziału Sądu Rejonowego o skierowanie ucznia na przymusowe leczenie lub terapię,
  - h. w przypadku nie podjęcia terapii, leczenia, konsultacji z psychologiem, Zespół Konsultacyjny może wystąpić do Dyrekcji Zespołu z wnioskiem o skreślenie z listy uczniów.
2. W przypadku używania przez ucznia narkotyków w czasie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych organizowanych przez Zespół:
  - a. Kierownik/organizator zajęć w trybie natychmiastowym zawiadamia Dyrekcję Zespołu, która wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,

- b. wzywa się pogotowie i policję,
- c. Dyrektor Zespołu udziela uczniowi nagany w formie pisemnej w obecności wychowawcy i rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
- d. Zespół Konsultacyjny umożliwia kontakt ze specjalistą ds. przeciwdziałania narkomanii, który rodzice winni są udokumentować składając stosowne zaświadczenie Dyrekcji Zespołu w terminie określonym przez Zespół Konsultacyjny,
- e. w przypadku nie spełnienia 2d) Dyrekcja Zespołu w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi kieruje ucznia do instytucji zajmującej się pomocą specjalistyczną w profilaktyce uzależnień, w celu odbycia konsultacji specjalistycznych,
- f. w zależności od opinii wydanej przez specjalistę ds. przeciwdziałania narkomanii, uczeń zobowiązany jest do podjęcia terapii lub leczenia, bądź konsultacji z psychologiem,
- g. w przypadku niepodjęcia przez ucznia nieletniego terapii lub leczenia zaleconego przez specjalistę ds. przeciwdziałania narkomanii, Zespół Konsultacyjny kieruje wniosek do właściwego wydziału Sądu Rejonowego o skierowanie ucznia na przymusowe leczenie lub terapię,
- h. w przypadku nie podjęcia terapii, leczenia, konsultacji z psychologiem, Zespół Konsultacyjny może wystąpić do Dyrekcji Zespołu z wnioskiem o skreślenie z listy uczniów.

§ 8

1. W przypadku wystąpienia okoliczności świadczących o udostępnianiu przez ucznia narkotyków na terenie szkoły:
  - a. zabezpiecza się dowody przy świadkach,
  - b. Dyrekcja Zespołu natychmiast wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
  - c. Dyrekcja Zespołu wzywa Policję, w celu udowodnienia udostępniania narkotyków i ich zabezpieczenia,
2. W przypadku wystąpienia okoliczności świadczących o udostępnianiu przez ucznia narkotyków w czasie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych organizowanych przez Zespół:
  - a. zabezpiecza się dowody przy świadkach,
  - b. kierownik/organizator zajęć w trybie natychmiastowym informuje Dyrekcję Zespołu, która wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
  - c. kierownik/organizator zajęć wzywa miejscową Policję, w celu udowodnienia udostępniania narkotyków i ich zabezpieczenia,
3. W przypadku udowodnienia przez Policję udostępniania przez ucznia narkotyków:
  - a. Dyrekcja Zespołu kieruje ucznia na konsultacje specjalistyczne z psychologiem, które rodzice/opiekunowie prawni ucznia są winni udokumentować, składając stosowne zaświadczenie Dyrekcji Zespołu w terminie określonym przez Zespół Konsultacyjny,

- b. Dyrekcja Zespołu udziela pisemnej nagany w obecności wychowawcy i rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
- c. w przypadku nie spełnienia 3c) Zespół Konsultacyjny może wnioskować o skreślenie z listy uczniów.

§ 9

W przypadku posiadania, udostępniania lub używania narkotyków na terenie szkoły przez:

- a. pracowników Zespołu – zawiadamia się Policję i stosuje kary określone w Art.76 Karty Nauczyciela i Art.108 Kodeksu Pracy,
- b. inne osoby obce – zawiadamia się Policję.

§10

Na wszystkie działania podejmowane przez Zespół, o których mowa w §6, §7, §8 i §9 rodzice/opiekunowie prawni ucznia zobowiązani są wyrazić pisemną zgodę na pierwszym spotkaniu z wychowawcą.

Jeśli rodzice/opiekunowie prawni lub uczeń pełnoletni nie wyrażą w/w zgody, a zaistniało podejrzenie o posiadanie, używanie, udostępnianie lub sprzedaż narkotyków przez ucznia, Dyrekcja Zespołu zawiadamia Policję.

WEWNĄTRZSZKOLNA STRATEGIA PRZECIWDZIAŁANIA ALKOHOLIZMOWI I UZALEŻNIENIU OD TYTONIU

§ 1

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnym nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim, obowiązuje całkowity zakaz palenia wyrobów tytoniowych oraz spożywania alkoholu na terenie szkoły oraz podczas zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, organizowanych przez Zespół.

§ 2

Zakaz dotyczy wszystkich osób przebywających na terenie szkolnym oraz wszystkich uczestników zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, organizowanych przez Zespół.

§ 3

W Zespole obowiązują konsekwencje łamania zakazu wymienionego w § 1.

§ 4

1. W przypadku spożywania alkoholu przez ucznia na terenie szkoły bądź stwierdzenia, że znajduje się on pod jego wpływem:
  - a) Dyrekcja Zespołu wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
  - b) Dyrekcja Zespołu udziela uczniowi upomnienia w obecności wychowawcy i rodziców/opiekunów prawnych ucznia, które jest odnotowane w dzienniku lekcyjnym,
  - c) Pedagog szkolny w szczególnym wypadku umożliwia kontakt ucznia z psychologiem.
2. W przypadku spożywania alkoholu przez ucznia bądź stwierdzenia, że znajduje się on pod jego wpływem podczas zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, organizowanych przez Zespół:
  - a) Kierownik/organizator zajęć w trybie natychmiastowym zawiadamia Dyrekcję Zespołu, która wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
  - b) Dyrekcja Zespołu udziela uczniowi upomnienia w obecności wychowawcy i rodziców/opiekunów prawnych ucznia, które jest odnotowane w dzienniku lekcyjnym,
  - c) Pedagog szkolny w szczególnym wypadku umożliwia kontakt ucznia z psychologiem.
3. W przypadku spożywania alkoholu przez ucznia bądź stwierdzenia, że znajduje się on pod jego wpływem na terenie szkoły lub podczas zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych organizowanych przez Zespół:
  - 3.1. po raz drugi:**
    - a) Dyrekcja Zespołu wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
    - b) Dyrekcja Zespołu udziela uczniowi nagany.
  - 3.2. po raz trzeci:**
    - a) Dyrekcja Zespołu wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,

- b) Dyrekcja Zespołu udziela uczniowi nagany pisemnej,
- c) Pedagog szkolny kieruje ucznia na konsultację ze specjalistą ds. uzależnień, którą rodzice winni są udokumentować składając, stosowne zaświadczenie Dyrekcji Zespołu w terminie określonym przez pedagoga szkoły,
- d) W przypadku nie spełnienia 3.2.c) Rada Pedagogiczna może wystąpić do Dyrekcji Zespołu z wnioskiem o skreślenie z listy uczniów.

3.3 W każdym kolejnym przypadku Rada Pedagogiczna może wystąpić do Dyrekcji Zespołu z wnioskiem o skreślenie z listy uczniów.

§ 5

1. W przypadku palenia wyrobów tytoniowych przez ucznia na terenie szkoły, każdy przedstawiciel Rady Pedagogicznej (w szczególności nauczyciel pełniący dyżur) ma obowiązek odnotowania uwagi dotyczącej zachowania ucznia w Dzienniku Kontroli Tytoniowej,
2. W przypadku pojawienia się uwagi o paleniu papierosów na terenie szkoły:
  - 2.1. po raz pierwszy:**
    - a) Wychowawca klasy wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
    - b) Wychowawca klasy udziela upomnienia w obecności rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
  - 2.2. po raz drugi:**
    - a) Wychowawca klasy wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
    - b) Dyrekcja Zespołu udziela uczniowi upomnienia w obecności klasy.
  - 2.3. po raz trzeci:**
    - a) Dyrekcja Zespołu wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
    - b) Wychowawca Klasy udziela uczniowi nagany, która zostaje odnotowana w dzienniku lekcyjnym.
  - 2.4. po raz czwarty:**
    - a) Dyrekcja Zespołu wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
    - b) Dyrekcja Zespołu udziela uczniowi nagany w formie pisemnej.
  - 2.5** W każdym kolejnym przypadku wychowawca może wystąpić z wnioskiem o skreślenie z listy uczniów.

§ 6

1. W przypadku spożywania alkoholu przez pracownika Zespołu bądź stwierdzenia, że znajduje się on pod jego wpływem na terenie szkoły lub podczas zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, organizowanych przez Zespół, stosuje się kary określone w art.76 Karty Nauczyciela i art.108 Kodeksu Pracy.
2. W przypadku spożywania alkoholu przez inne osoby obce bądź stwierdzenia, że znajdują się one pod jego wpływem na terenie szkoły lub podczas zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, organizowanych przez Zespół, zawiadamia się Policję.

WEWNĄTRZSZKOLNA STRATEGIA PRZECIWDZIAŁANIA AGRESJI I PRZEMOCY W SZKOLE

§ 1

System reagowania na przemoc i agresję w szkole.

1. Należy reagować na każdą sytuację, w której występuje agresja i przemoc.
2. Brak reakcji komunikuje uczniom, że mają prawo tak się zachowywać.
3. Doraźne sytuacje wymagają szybkiej i zdecydowanej interwencji.
4. Ważne jest wykazywanie troski o ucznia (sprawcy i ofiary). Nie należy potępiać ucznia, ale wskazywać na zachowania niewłaściwe, wyrażać brak zgody na stosowanie agresji i przemocy.
5. Każdą sytuację należy wnikliwie rozpatrywać.
6. Konieczne jest współdziałanie z innymi nauczycielami, rodzicami w celu udzielania wsparcia.

Osoba podejmująca interwencje powinna unikać: agresji fizycznej, słownej (nie obrażać, nie zawstydząć, nie oceniać ucznia, nie stosować komunikatów typu „TY”, okazywać niepewności, długich monologów i moralizowania, wchodzenia w rolę sprawcy, by pokazać, co czuje osoba poszkodowana.

Powinna natomiast: reagować stanowczo, mówić jasno, rzeczowo, traktować sprawcę jak osobę, która może sama wziąć odpowiedzialność za swoje czyny. Należy zawsze pamiętać, aby szanować ucznia – mówić o zachowaniu, nie o osobie.

Interwencja powinna być odnotowana w dokumentacji szkolnej.

§ 2

W przypadku braku efektu interwencji doraźnej należy podjąć dalsze działania:

1. Przeprowadzić rozmowę z uczniem (uczniemi) o jego (ich) zachowaniu:
  - jeżeli w zdarzeniu uczestniczy więcej niż jedna osoba należy rozmawiać z każdą z osobami, zaczynając od lidera grupy;
miejscem rozmów powinno być miejsce zapewniające spokój i brak świadków;
  - nauczyciel, który przeprowadza rozmowę powinien jasno sprecyzować jej cel;
  - nauczyciel powinien opisać zachowanie ucznia, które jest powodem rozmowy;
  - sprawca musi otrzymać od nauczyciela jasny, jednoznaczny komunikat o braku akceptacji zachowania agresywnego;
  - należy dać uczniowi szansę wypowiedzenia się na temat zachowania będącego powodem interwencji; wysłuchać, stosując aktywne metody słuchania;
  - jeżeli uczeń milczy, należy upewnić go, że nauczyciel chce mu pomóc;
  - omówić z uczniem skutki przejawianych przez niego zachowań oraz poinformować o potrzebie spotkania z rodzicami.
2. Omówić z rodzicami zachowanie dziecka i ustalić strategię współpracy rodziców ze szkołą:

- opracować wspólnie z rodzicami projekt kontraktu dla dziecka, określić w nim zachowania nieakceptowane, oczekiwania wobec dziecka;
  - ustalić katalog kar i nagród, terminy wykonywania poszczególnych zadań określonych w kontrakcie;
  - ustalić hierarchię konsekwencji oraz zasady odzyskiwania przywilejów;
3. Wspólnie z dzieckiem i rodzicami przyjąć ostateczną wersję kontraktu;
  4. Monitorować realizację kontraktu.

Jeżeli kontrakt ma być udostępniony innym nauczycielom, o fakcie tym powinni być powiadomieni rodzice i uczeń.

W rozmowach z uczniami – ofiarami przemocy należy pamiętać, aby:

- powiedzieć uczniowi o swoich intencjach,
- okazać ciepło i akceptację, empatię, dostosować się do sposobu mówienia, siedzenia ucznia,
- aktywnie, uważnie słuchać, zadawać pytania ułatwiające nawiązanie kontaktu, unikać zbyt dociekliwych pytań,
- być cierpliwym – dawać czas na udzielenie odpowiedzi,
- nie oceniać ucznia i zdarzeń, które przedstawia, nie podważać jego wypowiedzi,
- należy pomagać uczniowi nazywać uczucia, nie mówić za niego, nie wyręczać go,
- pokazywać uczniowi jego mocne strony, dowartościować go,
- należy docenić odwagę ucznia, gdy mówi o bolesnych dla siebie zdarzeniach, uszanować także jego odmowę i lęk, kiedy nie wskazuje sprawców,
- przypomnieć uczniowi jego prawa, które go chronią,
- poinformować ucznia o wszystkim, co zamierzamy zrobić w tej sytuacji,
- zmotywować ucznia do współpracy (z wychowawcą, pedagogiem szkolnym, przedstawicielami innych instytucji) w celu rozwiązania problemu.

Rodzice ucznia będącego ofiarą przemocy i agresji powinni być poinformowani o problemie, otrzymać wsparcie i pomoc ze strony szkoły (kontakt z pedagogiem, wskazanie instytucji).

§ 3

W przypadku braku wywiązywania się z kontraktu szkoła powinna podjąć dalsze działania wynikające z przepisów prawa.

1. Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły należy wezwać Policję.
2. W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić Policję lub Sąd Rodzinny.
3. W przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 lat należy zawiadomić Policję.

§ 4

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIA:

Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego:

1. Przerwanie zachowania agresywnego.
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia, zidentyfikowanie ofiary, agresora, świadka.
3. Poinformowanie wychowawcy klasy o zdarzeniu.
4. Przeprowadzenie przez wychowawcę rozmowy z uczniem\uczniemi w obecności nauczyciela, świadka zdarzenia (zidentyfikowanie ofiary, agresora, świadka ocena zdarzenia, wnioski).
5. Sporządzenie notatki (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).
6. Poinformowanie rodziców\opiekunów prawnych ucznia \ uczniów, uczestników zdarzenia o zaistniałej sytuacji.
7. Zgłaszanie powtarzających się sytuacji do pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.
8. Natychmiastowe powiadomienie przez wychowawcę pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły o drastycznych przypadkach szczególnie agresywnych zachowań uczniów (stwarzających zagrożenie życia i zdrowia).
9. Ustalenie i zastosowanie w porozumieniu z dyrektorem szkoły sankcji w stosunku do ucznia\uczniów, odbywa się w oparciu o Statut Szkoły.
10. Przekazanie rodzicom\prawnym opiekunom pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia\uczniów konsekwencji wynikających ze Statutu Szkoły.

SYSTEM WSPARCIA WYCHOWAWCZO – DYDAKTYCZNEGO DLA UCZNIÓW.

Podstawowym celem opracowanego programu jest niesienie pomocy uczniom, którzy w sposób szczególny jej potrzebują. Opieką dydaktyczną – wychowawczą i opiekuńczą zostaną objęci wszyscy wychowankowie, u których stwierdzi się jakiegokolwiek nieprawidłowości w funkcjonowaniu. Mogą oni liczyć na działania pomocowe w zakresie dydaktycznym, socjalnym, psychologicznym i in. W te czynności włączeni zostają wszyscy nauczyciele ZSP nr 8, których zadaniem jest rozpoznanie sytuacji ucznia a w konsekwencji stwierdzenia nieprawidłowości i jak najszybsze wdrożenie czynności związanych z pomocą.

1. Rozpoznanie sytuacji szkolnej, rodzinnej, materialnej uczniów.
2. Zapoznanie się z dokumentacją szkolną uczniów.
  - Opinią wychowawcy z gimnazjum.
  - Dokumentacją medyczną – kontakt z pielęgniarką szkolną.

- Innymi dokumentami (opinia z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, innej poradni specjalistycznej).
3. Weryfikacja opinii:
    - Kontakt z pedagogiem lub wychowawcą macierzystej szkoły (gimnazjum)
    - Kontakt z rodzicami.
  4. Wychowawcy klas mają obowiązek rozpoznać sytuację życiową ucznia (szkolną, rodzinną, materialną) w celu umożliwienia danym uczniom udzielenia potrzebnego im wsparcia.
  5. Po rozpoznaniu sytuacji ucznia wychowawca ma obowiązek wstępnie zdiagnozować szczególne przypadki uczniów i swoje spostrzeżenia zgłosić do pedagoga szkolnego.
  6. Wychowawcy klas i nauczyciele przedmiotów, którzy zetkną się z sytuacją świadczącą o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu ucznia, mają obowiązek zgłoszenia informacji dotyczącej danego ucznia do pedagoga szkolnego. Powyższe działania prowadzone są w celu rozpoczęcia oddziaływań pomocowych (socjalnych, psychologicznych, itd.) i objęcia ucznia stałą opieką podczas pobytu w szkole (do końca edukacji).
  7. Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, w przypadku rozpoznania ucznia zdolnego, słabego, z dysfunkcjami, posiadającymi orzeczenia z poradni specjalistycznych, mają obowiązek zgłoszenia informacji dotyczącej danego ucznia do pedagoga szkolnego i zorganizowania odpowiedniego wsparcia o charakterze dydaktycznym.
  8. Wychowawcy, nauczyciele współpracują z pedagogiem szkolnym i realizują wspólnie pomoc dla uczniów:
    - znajdujących się pod opieką poradni specjalistycznych (w tym poradni psychologiczno-pedagogicznej)
    - znajdujących się pod opieką Sądu (kuratora sądowego);
    - znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej;
    - znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej;
    - sprawiających trudności wychowawcze (np. przejawiających zachowania agresywne)
    - drugorocznych;
    - objętych nauczaniem indywidualnym
    - z problemami zdrowotnymi

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRADZIEŻY NA TERENIE SZKOŁY.

§1

Obowiązki i zadania szkoły w postępowaniu w przypadkach kradzieży

Obowiązki i zadania szkoły dotyczące sposobu postępowania w sytuacjach wskazujących na demoralizację ucznia, określa szczegółowo Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży. Program ten również szczegółowo określa obowiązki i zadania placówki wobec wykrytego przestępstwa.

§2

Podstawowe pojęcia używane na użytek niniejszej procedury.

Nieletni to osoba:

- która dopuściła się czynu karalnego po ukończeniu 13 lat, ale nie ukończyła 17 lat;
- wykazująca przejawy demoralizacji, która nie ukończyła 18 lat
- nie ukończyła 21 lat, względem której zostały orzeczone środki wychowawcze lub poprawcze.

Małoletni to osoba, która nie ukończyła 18 lat i nie zawarła związku małżeńskiego przed osiągnięciem tego wieku.

Demoralizacja to manifestowanie negatywnych form postępowania mających charakter utrwalony i występujący systematycznie takich, jak:

- zaniechanie obowiązku szkolnego;
- naruszanie zasad współżycia społecznego;
- spożywanie alkoholu i środków odurzających;
- prostytutka;
- włóczęgostwo;
- ucieczki z domów, wagary;
- udział w grupach przestępczych;
- przynależność do subkultur i nieformalnych grup młodzieżowych.

Czyn karalny (Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich art. 1 § 2 pkt. 2) – czyn zabroniony przez prawo jako:

- przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
- wykroczenia określone w kodeksie wykroczeń w artykułach:
51 – zakłócanie porządku, 69 i 74 – niszczenie i uszkodzenie znaku, 76 – obrzucanie pojazdu, 85 – samowolna zmiana znaku, 87 – prowadzenie pojazdów po użyciu alkoholu lub środka odurzającego, 119 – kradzież lub przywłaszczenie mienia o wartości do 250 zł, 122 – paserstwo, 124 – niszczenie cudzej rzeczy, 133 – spekulacja biletami, 143 – utrudnianie lub uniemożliwianie korzystanie z urządzeń przeznaczonych do użytku publicznego.

Postępowanie wyjaśniające dotyczy czynów karalnych i prowadzone jest wtedy, gdy sprawca jest znany z nazwiska. Postępowanie takie wszczyna sąd rodzinny i nieletnich, właściwy dla miejsca zamieszkania nieletniego lub właściwy dla jego miejsca pobytu.

Kradzież (Kodeks Karny, art. 278) - zabór cudzej rzeczy w celu przywłaszczenia. Pod pojęciem zaboru rozumie się fizyczne wyjęcie rzeczy spod władztwa właściciela. Dotyczy to również przedmiotu pozostawionego przez niego w znanym mu miejscu w zamiarze późniejszego jej zabrania. Wymóg dokonania zaboru oznacza, że nie jest możliwa kradzież rzeczy znalezionej przez sprawcę lub jemu powierzonej. Nie wyklucza to odpowiedzialności za inne przestępstwo, a mianowicie za przywłaszczenie

§3

Kradzież jako przestępstwo i wykroczenie.

- Kto zabiera w celu przywłaszczenia cudzą rzecz ruchomą, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 (Kodeks Karny, art. 278 § 1).
- Kradzież rzeczy ruchomej o wartości nieprzekraczającej 250 zł lub ¼ pensji stanowi wykroczenie (Kodeks Wykroczeń, art. 119). Wartość przedmiotu przestępstwa nie ma znaczenia przy zaborze karty bankomatowej. Wykroczeniem pozostaje również zabór w celu przywłaszczenia cudzej rzeczy ruchomej przedstawiającej wartość niemajątkową, np.: pamiątkowy dyplom dla właściciela lub zdjęcie osoby najbliższej (Kodeks Wykroczeń art. 126 § 1.).

§4

Obowiązki nauczyciela w obliczu kradzieży na terenie szkoły.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, nauczyciel powinien:

- niezwłocznie zawiadomić dyrektora szkoły;
- przekazać sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu;
- ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia;
- powiadomić rodziców;
- w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadomić jednostkę Policji;
- zabezpieczyć ewentualne dowody przestępstwa.

§5

Procedura postępowania.

1. Przyjęcie zgłoszenia kradzieży przez nauczyciela lub innego pracownika szkoły.
2. Zawiadomienie wychowawcy, pedagoga szkolnego.

3. Próba ustalenia okoliczności zdarzenia. Ustalenia odbywają się przy udziale osoby poszkodowanej.
4. Wysłuchanie ewentualnych świadków zdarzenia.
5. Jeśli to możliwe – ustalenie sprawcy i przeprowadzenie z nim rozmowy uświadamiającej negatywne konsekwencje czynu.
6. Zawiadomienie dyrektora szkoły – udzielenie wszelkich informacji o zdarzeniu w celu ustalenia szczegółów dalszego postępowania i ewentualnego powiadomienia odpowiednich organów (Policji, Prokuratury, Sądu rodzinnego lub Sądu dla nieletnich).
7. Powiadomienie rodziców lub opiekunów prawnych ucznia o zdarzeniu.
8. Przeprowadzenie stosownej rozmowy z uczniem w obecności rodziców, dyrektora szkoły, wychowawcy i pedagoga szkolnego.
9. Jeżeli uczeń popełnił lub zachodzi podejrzenie, że popełnił wcześniej podobny czyn karalny, należy rozważyć obecność funkcjonariusza policji podczas rozmowy opisanej w punkcie 8.
10. W stosunku do sprawcy czynu, w porozumieniu z rodzicami, wychowawcą, i pedagogiem, dyrektor ustala karę będącą konsekwencją dopuszczenia się przez ucznia czynu karalnego (przeprosiny, zwrot lub zadośćuczynienie oraz inne ustalone działania stanowiące karę adekwatną do przewinienia)
11. W obecności ww. osób, między uczniem a szkołą, zostaje zawarty kontrakt w którym określone są oczekiwane zachowania ucznia, okres czasu obowiązywania kontraktu, opinia pedagoga szkolnego, i dalsze konsekwencje w przypadku powtarzania się niepożądanych zachowań ucznia.
12. Z rozmowy opisanej w punktach 8,9 i 10 sporządzona zostaje notatka przez dyrektora szkoły.
13. Przebieg wykonywania kary monitorowany jest przez wychowawcę, który zobowiązany jest wykonać stosowną notatkę (w porozumieniu z pedagogiem szkolnym).
14. W przypadku nieustalenia sprawcy, wychowawcy poruszają problem w klasach, wskazując na jego naganność i konieczność zachowania czujności.

§6

Założenia podejmowanych przez szkołę działań.

Wszelkie działania podejmowane przez szkołę, tj. dyrektora szkoły, wychowawców, nauczycieli, pedagoga szkolnego i każdego pracownika, wynikają z przyjęcia następujących założeń:

- każda kradzież wymaga natychmiastowej i zdecydowanej reakcji;
- nie ma znaczenia wartość skradzionego dobra – potępiać należy czynność kradzieży jako taką;
- rodzice uczniów dopuszczających się czynów karalnych powiadamiani są o każdorazowej sytuacji z udziałem ich dzieci;

- szkoła włącza rodziców w proces poprawy zachowania ich dziecka;
- wszyscy pracownicy szkoły współpracują ze sobą i udzielają potrzebnego wsparcia wychowawcy;
- każda sytuacja rozpatrywana jest indywidualnie;
- konsekwencje, które ponosi sprawca kradzieży, ustalane będą z poszanowaniem godności i wszelkich jego praw;
- priorytetem jest zadośćuczynienie ofierze kradzieży i udzielenie wsparcia obu stronom zajścia.

ZASADY BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z INTERNETU W SYTUACJACH ZAGROŻENIA UZALEŻNIENIEM OD KOMPUTERA.

ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z INTERNETU

Bardzo ważną rolę w życiu współczesnego człowieka odgrywają media. Jednym z mediów jest Internet, który staje się coraz bardziej niezbędny w codziennym życiu. Światowa sieć komputerowa niesie ze sobą wspaniałe możliwości zdobywania informacji, kontaktów z innymi ludźmi, wymiany poglądów, przesyłania danych, zamawiania towarów konsumpcyjnych, dokonywania zakupu książek oraz innych publikacji jak również wykonywania wielu innych czynności bez potrzeby zbędnego marnowania czasu. Internet stopniowo wypiera inne media: radio, prasę, a nawet telewizję. Internet zbliża do siebie ludzi, poczta elektroniczna wypiera zwykłą pocztę, fax, a nawet telefon. Internet to niestety nie tylko same korzyści. Niezbędne jest uzmysłowienie sobie drugiej strony, czyli pokus i zagrożeń czyhających na jej użytkowników. Dotyczy to głównie młodzieży, która kształtuje swój obraz świata w oparciu o zdobywaną ciągle wiedzę, również za pośrednictwem Internetu. Oprócz ogromnych korzyści płynących z Internetu, niesie on w sobie również wiele zagrożeń. Zagrożenia te można podzielić na kilka rodzajów:

- a. **fizyczne** - wzrok, postawa,
- b. **psychiczne** - uzależnienie, wirtualna rzeczywistość oderwana od życia,
- c. **moralne** - łatwy dostęp (nie kontrolowany) do niepożądanych informacji,
- d. **społeczne** - zachowania nieetyczne, anonimowość, brak zahamowań, przestępczość komputerowa,
- e. **intelektualne** - bezkrytyczne zaufanie do możliwości maszyny, „szok informacyjny”.

Fizyczne.

Internauta, który poświęca czas na serfowaniu w sieci wiele godzin dziennie, naraża na szwank swoje zdrowie. Najbardziej typowe problemy zdrowotne to: nadwyrężanie mięśni nadgarstka, naprężony kark, bóle dolnych części kręgosłupa. Niewłaściwe oświetlenie powoduje męczenie się wzroku, bóle głowy i ogólne zmęczenie. Może to mieć wpływ na

dalsze życie młodego człowieka. Zbyt długie korzystanie z sieci u niektórych osób zwiększa ryzyko depresji. Wszystko zależy od tego, czy Internet służy zwiększaniu możliwości komunikowania się z ludźmi, czy też zastępuje bezpośrednie kontakty z innymi. Dochodzi do zmiany dotychczasowych zamiłowań i zainteresowań. Pojawia się pewne zagrożenie popadnięcia w nałogi towarzyskie.

Psychiczne

Istnieje niebezpieczeństwo zacierania się granic między prawdą realną a wirtualną. Uzależnieni od Internetu utrzymują relacje z innymi ludźmi tylko poprzez sieć, nawet nie szukają związków z innymi ludźmi - szybko zastępuje je maszyna. W końcu zaczynają mieć do niej stosunek emocjonalny. Nie potrafią już normalnie komunikować się z innymi ludźmi. Tracą z biskim otoczeniem wszelkie związki emocjonalne, całe ich życie rozgrywa się z dala od zwykłego świata. Internetowe rozmowy, m.in. popularne czaty, cieszą się bardzo dużą popularnością wśród młodzieży, gdyż łatwo w nich zachować anonimowość, oraz bez trudu podszyć się za kogoś, kim się nie jest. Nikt nie jest w stanie tego sprawdzić, można więc ukryć swoje wady. Taki typ kontaktu wytwarza jednak swego rodzaju barierę, blokadę w kontaktach w świecie realnym. Innym istotnym zagrożeniem są gry komputerowe, także gry w sieci, w których wirtualna rzeczywistość często oderwana jest od życia. Młodzież spędzając zbyt dużo czasu przy takich grach traci orientację w rzeczywistym świecie.

Moralne

Łatwy i niekontrolowany dostęp do informacji może zagrozić moralnemu rozwojowi młodzieży. Problemem też jest łatwy dostęp do pornografii. Problemem natury moralnej jest też łatwy dostęp do innych nielegalnych treści np.:

- oferty sprzedaży pirackiego oprogramowania komputerowego oraz nagrań
- oferty sprzedaży przedmiotów pochodzących z kradzieży lub przemytu
- informacje propagujące używanie narkotyków oraz wskazujące, gdzie można się w nie zaopatrzyć
- propozycje współpracy w przestępczej działalności.

Społeczne

Przestępczość komputerowa, anonimowość i brak hamulców przy komputerze i w sieci często powodują zachowania nieetyczne. Zdarza się, że grzeczna i dobra uczennica rozmawiająca z kimś w sieci, używa tak wulgarnych słów, których nigdy nie odważyłaby się powiedzieć na głos nawet sama przed sobą. Na czatach internetowych tworzy się specyficzny slogan, który charakteryzuje się coraz większym wulgaryzmem oraz ubogim słownictwem. Będąc w sieci, narażeni jesteśmy nie tylko na wypaczenie naszej kultury osobistej, ale przede wszystkim na ataki hakerów. Wiele osób przeglądających witryny internetowe nie zdaje sobie sprawy, że przez większość czasu ich pobytu w sieci, zbierane są o nich informacje, do celów marketingowych lub typowo przestępczych. Odwiedzając niektóre strony zupełnie nieświadomie pozostawiamy na nich informacje o używanym przez nas sprzęcie, danych

personalnych, zainstalowanym oprogramowaniu. Na podstawie analizy plików z historią odwiedzanych przez nas stron, można uzyskać informacje o naszych zainteresowaniach. Podobnie wygląda sytuacja z dokonywaniem wszelkiego rodzaju transakcji za pośrednictwem „Internetu” przy użyciu kart kredytowych. Podczas realizacji tego typu operacji jesteśmy narażeni na przechwycenie numeru naszej karty kredytowej przez niepowołaną osobę. Jeżeli chcemy zminimalizować zagrożenie związane z różnego rodzaju przykrymi niespodziankami, musimy podchodzić do podawania w Internecie jakichkolwiek danych z dużą nieufnością, a zwłaszcza powinno się unikać wypełniania różnego rodzaju formularzy, gdzie zmuszeni jesteśmy do podawania informacji o sobie. Internet to również zagrożenie wirusami komputerowymi. Niewielu użytkowników Internetu zdaje sobie sprawę, iż zaraz po włączeniu się do sieci, ich komputery mogą być skanowane przez komputerowych włamywaczy pod kątem znalezienia luk w konfiguracji oprogramowania, uzyskania informacji o otwartych portach itp. Wszystkie te działania mają na celu uzyskanie jak największej ilości informacji w celu przejęcia kontroli nad komputerem ofiary. Bardzo popularne wśród komputerowych włamywaczy jest stosowanie tzw. koni trojańskich. Najczęściej instalowane na komputerze są za pośrednictwem poczty e-mail. Sieć Internet jest również doskonałą platformą do nawiązywania kontaktów międzyludzkich. Zapewniając dosyć dużą anonimowość, stała się doskonałym narzędziem dla przestępców oraz dewiantów.

Intelektualne

W zasobach intelektualnych każdego człowieka można wyróżnić dwie warstwy: wiedzę oraz podkład informacyjny o aktualności szybko przemijającej, podlegający stałemu odświeżaniu i łatwy do przyswajania. Umysł selekcjonuje napływające informacje. Występujące w Internecie informacje bardzo często mylimy z wiedzą. Gdy napływ informacji jest zbyt szybki, mózg traci zdolność racjonalnej selekcji wiadomości na sensowne i te, które nie są nic warte – jest tzw. szok informacyjny.

Uzależnienie od Internetu

Niewielu ludzi zdaje sobie sprawę z tego, że Internet może uzależnić w taki sam sposób jak alkohol, nikotyna, narkotyki czy nawet praca. Uzależnienie początkowo jest niezauważalne. Często nieuchwytny jest stan przejściowy, prowadzący do uzależnienia.

Test dr Kimberly Younga pozwalający na wykrycie uzależnienia od Internetu:

1. Czujesz się zupełnie pochłonięty Internetem, myślisz o nim przez cały czas, także, kiedy z niego nie korzystasz.
2. Czujesz potrzebę używania Internetu przez coraz dłuższe okresy czasu, aby osiągnąć satysfakcję.
3. Odczuwasz niemożność kontrolowania czasu korzystania z Internetu.
4. Kiedy usiłujesz ograniczyć korzystanie z Internetu lub całkiem z niego zrezygnować, odczuwasz niepokój i podenerwowanie.

5. Używasz Internetu, aby uciec od problemów lub kiedy dokucza ci poczucie bezradności, winy, lęku albo przygnębienia.
  6. Okłamujesz członków rodziny, aby ukryć swoje wzrastające zaangażowanie w Internet.
  7. Wystawiasz na szwank lub ryzykujesz utratę znaczącego związku, pracy, możliwości nauki lub karierę z powodu Internetu.
  8. Powracasz, nawet wtedy gdy rachunki za korzystanie z Internetu przekraczają twoje możliwości finansowe.
  9. Kiedy nie masz dostępu do sieci - występują u ciebie objawy zespołu abstynencyjnego (lęk, narastające przygnębienie).
  10. Korzystasz z sieci dłużej niż początkowo zamierzałeś.
- Za uzależnioną uważa się osobę, która odpowie twierdząco na co najmniej pięć pytań.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu:

1. Pisz kulturalnie, na temat, poprawnie, używaj polskich znaków
2. Nie roślij spamu i niechcianych odnośników do stron
3. Używaj programów antywirusowych i zapór ogniowych (firewall)
4. Stosuj zabezpieczenia swojej sieci WiFi
5. Dbaj o bezpieczeństwo swoich haseł. W przypadku ujawnienia lub jedynie podejrzenia ujawnienia należy je niezwłocznie zmienić
6. Jeżeli kupujesz towary i usługi w Internecie zawsze dokładnie zapoznaj się z ich opisem. Przeczytaj regulamin sklepu lub aukcji, sprawdź koszty przesyłki, możliwości zwrotu lub reklamacji produktu.
7. Konto bankowe lub kartę kredytową, które wykorzystujesz do płatności online zasilaj niewielkimi kwotami.
8. Nie ujawniaj nikomu haseł, loginów, kodów PIN, numerów kart, zwłaszcza gdy byłbyś proszony o te informacje drogą e-mailową
9. W czasie nawiązywania internetowych znajomości zachowaj ostrożność. Nie zawsze rozmówca z czatu czy komunikatora musi mieć wobec ciebie dobre zamiary. Nie obdarzaj go bezgranicznym zaufaniem. Postaraj się zweryfikować swoją wiedzę na jego temat u innych źródeł. Na spotkania umawiaj się w miejscach publicznych, w towarzystwie innych osób.
10. W szkole komputery zabezpieczone są przez programy antywirusowe.

X. Zakres działań w obszarach wychowawczych.

W dążeniu do uzyskania przedstawionego ideału wychowawczego program wychowawczo-profilaktyczny opiera się na następujących obszarach oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.

Obszar wychowawczy	Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Kształtowanie rozwoju intelektualnego uczniów	Przewyciężanie lenistwa, Poznanie swoich mocnych stron, własnych walorów i uzdolnień, Poznanie własnych słabości i ograniczeń, Rozwój zainteresowań, zamiłowań i upodobań, Wykształcenie umiejętności przyswajania wiedzy i samodzielnego zdobywania informacji, Wykształcenie umiejętności przekazywania swojej wiedzy innym.	Zajęcia w kołach zainteresowań; Zajęcia z uczniami podczas godzin wychowawczych Rozmowy indywidualne z uczniami	Dyrekcja szkoły Wychowawcy klas Nauczyciele Pedagog szkolny Opiekunowie kół zainteresowań	Cały rok szkolny
Kształtowanie rozwoju moralnego, emocjonalnego i duchowego	Zdobycie umiejętności wyrażania własnych opinii, Umiejętność ponoszenia odpowiedzialności za własne słowa i czyny, Osiągnięcie umiejętności dokonywania samooceny, Kształtowanie empatii i otwartości na innych ludzi, Osiągnięcie umiejętności budowania własnej, indywidualnej tożsamości, Tolerancja i szacunek dla odmiennych	Zajęcia z uczniami podczas godzin wychowawczych Rozmowy indywidualne z uczniami	Dyrekcja szkoły Wychowawcy klas Nauczyciele Katecheta Pedagog szkolny	Cały rok szkolny

	<p>postaw i zachowań innych ludzi, Wdrażanie zamiłowania do porządku, ładu i punktualności, Rozwijanie pracowitości, rzetelności i wytrwałości, Osiągnięcie umiejętności stawiania sobie celów i ich realizowania, Osiągnięcie umiejętności dostosowywania się do zmieniających się warunków otoczenia, Wykształcenie kultury języka ojczystego i zachowania w życiu codziennym, Kształtowanie umiejętności oddzielania emocji od sądów własnych i innych, Kształtowanie własnej wrażliwości uczuciowej i moralnej. Poznawanie i szanowanie różnorodności religijnej,</p>			
<p>Prowadzenie działalności profilaktycznej wśród uczniów</p>	<p>Rozpoznanie warunków życia i nauki uczniów; Rozpoznanie sposobów spędzania czasu wolnego przez uczniów wymagających szczególnej opieki i pomocy wychowawczej;</p>	<p>Przeprowadzanie badań ankietowych; indywidualnych rozmów z uczniami, rodzicami Obserwacja;</p>	<p>Wychowawcy klas Pedagog szkolny</p>	<p>Do końca września</p>
	<p>Rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz analizowanie przyczyn</p>	<p>Prowadzenie indywidualnych rozmów</p>	<p>Dyrekcja szkoły; Wychowawcy klas;</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

	niepowodzeń szkolnych;	z uczniami; Obserwacja;	Pedagog szkolny	
	Przeciwdziałanie wszelkim formom uzależnienia (narkomania, alkoholizm, palenie wyrobów tytoniowych) oraz skrajnym formom niedostosowania społecznego.	Przeprowadzanie badań ankietowych wśród uczniów, diagnozujących obszary problemowe; Organizowanie pogadarek, dyskusji w klasach przedstawień teatralnych, prelekcji filmowych, itp.; Organizowanie akcji profilaktycznych; Prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami; Prowadzenie działalności propagandowo-informacyjnej (kącik pedagoga szkolnego, tablice ogłoszeń); Realizacja strategii przeciwdziałania narkomanii; Realizacja strategii przeciwdziałania	Dyrekcja szkoły; Pielęgniarka szkolna, Wychowawcy klas, nauczyciele; Rada Rodziców; Pedagog szkolny;	Wg potrzeb, co najmniej dwa razy w roku szkolnym; Cały rok szkolny;

		<p>alkoholizmowi, paleniu tytoniu;</p> <p>Organizowanie warsztatów terapeutycznych dla uczniów, spotkań z rodzicami poświęconych tematyce uzależnień;</p> <p>Organizowanie szkoleń dla nauczycieli (aktualizacja wiedzy dot. uzależnień);</p>		
	<p>Podjęmowanie działań z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki AIDS</p>	<p>Organizowanie pogadanek, dyskusji w klasach;</p> <p>Organizowanie konkursów plastycznych lub wiedzy o AIDS;</p> <p>Realizacja programów we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną.</p>		<p>Wg ustalonych terminów;</p> <p>Cały rok szkolny</p>

	<p>Przeciwdziałanie agresji i przemocy (także przemocy w rodzinie) w szkole oraz zjawisku kradzieży na terenie szkoły.</p> <p>Przeciwdziałanie uzależnieniu od komputera</p>	<p>Organizowanie pogadanek, dyskusji w klasach</p> <p>przedstawień teatralnych, prelekcji filmowych, itp.;</p> <p>Organizowanie akcji profilaktycznych</p> <p>Realizacja założeń programu „Szkoła bez przemocy i narkotyków”</p> <p>Realizacja strategii przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole</p> <p>Realizacja procedury Niebieska Karta</p> <p>oraz procedury postępowania w sytuacji kradzieży na terenie szkoły.</p> <p>Realizacja procedury bezpiecznego korzystania z internetu i przeciwdziałania uzależnieniu od komputera</p>		
--	--	--	--	--

	Przeciwdziałanie niskiej frekwencji w szkole, tym samym zapobieganie niepowodzeniom szkolnym uczniów;	Przeprowadzanie indywidualnych rozmów z uczniami, rodzicami; Obserwacja; Realizacja założeń Szkolnego Systemu Kontroli Frekwencji;	Dyrekcja szkoły; Wychowawcy klas, nauczyciele poszczególnych przedmiotów; Pedagog szkolny	Cały rok szkolny
	Organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom w zakresie eliminowania napięć psychicznych nawarstwiających się na tle niepowodzeń szkolnych, na tle konfliktów rodzinnych, środowiskowych, rówieśniczych;	Prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami; Obserwacja	Dyrekcja szkoły; Wychowawcy klas, nauczyciele poszczególnych przedmiotów; Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna; Poradnia Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży; Pedagog szkolny	Na bieżąco
	Pomoc uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	Realizacja założeń Systemu Wsparcia Dydaktyczno-Wychowawczego dla uczniów (praca z uczniem	Dyrekcja szkoły; Wychowawcy klas; Nauczyciele przedmiotów; Poradnia	Na bieżąco

		słabym, zdolnym, ze specyficznymi trudnościami w nauce, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (realizacja IPET);	Psychologiczno- Pedagogiczna; Pedagog szkolny	
Prowadzenie działalności informacyjnej	Udzielanie rodzicom porad ułatwiających rozwiązywanie przez nich problemów wychowawczych i szkolnych dziecka. Poradnictwo dla rodziców dzieci zagrożonych patologią społeczną (profilaktyka społeczna).	Przeprowadzanie indywidualnych rozmów z rodzicami. Pedagogizacja rodziców podczas zebrań szkolnych i klasowych.	Dyrekcja szkoły, wychowawcy klas, pedagog szkolny	

<p>Koordinacja pracy wychowawczej nauczycieli i wychowawców klas;</p>	<p>Udzielanie pomocy wychowawcom i nauczycielom w ich pracy z uczniami sprawiającymi trudności dydaktyczno-wychowawcze. Analiza przyczyn trudności; Pomoc w oddziaływaniach dydaktyczno-wychowawczych prowadzonych przez nauczycieli z uczniami posiadającymi orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innych specjalistycznych.</p>	<p>Prowadzenie indywidualnych rozmów z nauczycielami, wychowawcami klas; Prowadzenie badań stylu kierowania wychowawczego nauczycieli; Wnioskowanie o skierowanie uczniów do poradni specjalistycznych; Konsultacje pedagogiczne; Dostosowanie wymagań dydaktycznych zgodnie z zaleceniami;</p>	<p>Dyrekcja szkoły; Poradnie specjalistyczne w zależności od rodzaju sytuacji problemowej uczniów; Pedagog szkolny</p>	<p>Wg potrzeb</p>
<p>Prowadzenie zorganizowanej opieki i pomocy materialnej uczniom (i ich rodzinom) znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej;</p>	<p>Rozpoznanie warunków życia i nauki uczniów; Wnioskowanie o dofinansowanie uczniów pochodzących z rodzin najbiedniejszych; Realizacja programów stypendialnych dla uczniów mieszkających na wsi (UE) i mieszkających w mieście (UM); Realizacja innych form dofinansowania dla uczniów znajdujących się</p>	<p>Przeprowadzanie indywidualnych rozmów z uczniami, rodzicami, wychowawcami klas; Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych; Opracowywanie wniosków o dofinansowanie uczniów;</p>	<p>Dyrekcja szkoły; Szkolna Komisja ds. Pomocy Materialnej; Pedagog szkolny</p>	<p>Wg ustalonych terminów;</p>

	w trudnej sytuacji materialnej;	Prowadzenie dokumentacji stypendialnej (gromadzenie zaświadczeń o dochodach w rodzinie)		
Wspomaganie rozwoju osobowości uczniów;	Integrowanie zespołu klasowego; Kształtowanie właściwych postaw wobec siebie i innych oraz analizowanie zachowań z uwzględnieniem ich uwarunkowań; Kształtowanie własnego obrazu siebie; pozytywnej samooceny u młodzieży, rozwijanie poczucia własnej wartości; Wspieranie różnorodnych form aktywności, popularyzowanie prowadzenia zdrowego trybu życia; Umożliwienie uczniom rozwijania zainteresowań, pozalekcyjnych form działalności, stwarzanie możliwości osiągnięcia sukcesu;	Rozwiązywanie bieżących problemów uczniów – dyskusja w klasach; Przeprowadzanie badań socjometrycznych; Prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami; Organizowanie zajęć warsztatowych w klasach; Organizowanie zajęć pozalekcyjnych, pozaszkolnych, kół zainteresowań, fakultetów, przygotowanie uczniów do konkursów, olimpiad;	Wychowawcy klas; Opiekunowie kół zainteresowań; Pedagog szkolny	Wg planów pracy
Kształtowanie świadomej	Dbanie o środowisko naturalne, Poznanie zagrożeń ekologicznych,	Wycieczki szkolne, Konkursy ekologiczne,	Wychowawcy klas, nauczyciele biologii	Cały rok szkolny

<p>postawy ekologicznej</p>	<p>przyczyn i skutków negatywnych zmian zachodzących w przyrodzie. Przekonanie o sensie, wadze i znaczeniu szacunku dla środowiska naturalnego człowieka, Rozwinięcie wrażliwości na problemy środowiska naturalnego, Kształtowanie umiejętności praktycznego poznawania i korzystania ze środowiska naturalnego, Kształtowanie postawy odpowiedzialności za obecny i przyszły kształt środowiska naturalnego, Wytwarzanie nawyków aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz ekologicznej odnowy zniszczonego lub zanieczyszczonego środowiska naturalnego.</p>	<p>Zajęcia w ramach godzin wychowawczych, przygotowywanie gazetki o tematyce ekologicznej, prezentacje. Akcje „ sprzątanie świata”</p>		
<p>Przygotowanie do życia w rodzinie</p>	<p>Poznanie procesu tworzenia więzi emocjonalnych i istoty rodziny jako naturalnego środowiska życia, zasad odpowiedzialnego macierzyństwa, oraz funkcjonowania rodziny (w tym rodzin dysfunkcyjnych) Poznanie systemu wartości człowieka. Wzmacnianie prawidłowych relacji</p>	<p>Zajęcia w ramach WDŻ, godzin wychowawczych</p>	<p>Nauczyciel WDŻ, Wychowawcy klas</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

	<p>dziecka z rodziną opartych na miłości i wzajemnym poszanowaniu, Wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego, Współpraca z rodzicami w rozwiązywaniu problemów związanych z trudnościami okresu dojrzewania i dorastania, Kształtowanie postaw prorodzinnych, Przybliżanie zagadnień związanych z przyjaźnią, miłością i seksualnością człowieka.</p>			
<p>Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej</p>	<p>Działalność charytatywna, wolontariat szkolny</p>	<p>Opiekunowie kół Szkolnego Centrum Wolontariatu i Caritas, wychowawcy klas</p>		
<p>Kształtowanie aktywnej postawy</p>	<p>Nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów</p>	<p>Warsztaty, przeprowadzanie testów</p>	<p>Nauczyciel przedsiębiorczości</p>	

<p>wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy oraz rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień</p>	<p>związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy</p>	<p>predyspozycji zawodowych, zajęcia z podstaw przedsiębiorczości</p>	<p>Pedagog szkolny (we współpracy z doradcą zawodowym)</p>	
<p>Wychowanie patriotyczne i obywatelskie</p>	<p>Poznanie wydarzeń historycznych związanych z uroczystościami państwowymi; Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym kraju; Rozbudzanie patriotyzmu i szacunku do tradycji narodu, państwa, środowiska lokalnego i szkoły; Ukształtowanie szacunku dla hymnu państwowego, godła oraz rocznic i świąt narodowo-państwowych.</p>	<p>Udział w uroczystościach szkolnych i państwowych; Przygotowywanie akademii szkolnych, udział w miejskich uroczystościach ; Konkursy historyczne Opieka nad miejscami pamięci narodowej lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu, spotkania z weteranem II wojny światowej</p>	<p>Wychowawcy klas</p>	<p>zgodnie z kalendarzem uroczystości</p>
<p>Kształtowanie rozwoju fizyczno-zdrowotnego</p>	<p>Kształtowanie postawy dbałości i troski o własne zdrowie, Preferowanie zdrowego stylu życia bez nałogów i używek,</p>			

	<p>Kształtowanie nawyków higienicznych, kształtowanie sprawności i odporności fizycznej,</p> <p>Rozwijanie predyspozycji sportowych, Kształtowanie postawy stałego uczestnictwa w kulturze fizycznej.</p>			
<p>Przygotowanie do życia w rodzinie</p>	<p>Wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną opartych na miłości i wzajemnym poszanowaniu,</p> <p>Wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego,</p> <p>Współpraca z rodzicami w rozwiązywaniu problemów związanych z trudnościami okresu dojrzewania i dorastania,</p> <p>Kształtowanie postaw prorodzinnych,</p> <p>Przybliżanie zagadnień związanych z przyjaźnią, miłością i seksualnością człowieka.</p>			

XI. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizę przypadków

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez Zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac Zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada pedagogiczna i Rada rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą pedagogiczną Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim w dniu 18 września 2017r.